

Nr 48.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ersättning till F. E. Ohlson i anledning av sjukdom ådragen under militärtjänstgöring; given Stockholms slott den 27 januari 1939.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Per Edvin Sköld.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 27 januari 1939.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, ENGBERG, SKÖLD, QUENSEL, FORSLUND, ERIKSSON, STRINDLUND.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Sköld, anför:

Ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, utgår enligt bestämmelserna i förordningen den 18 juni 1927 (nr 234), vilken förordning trätt i kraft den 1 januari 1928. Genom nämnda förordning har förordningen den 18 juni 1909 (nr 89 sid. 1) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, upphävts, dock att ersätt-

Bihang till riksdagens protokoll 1939. 1 saml. Nr 48—51.

ningsanspråk, som grundas på olycksfall som inträffat eller sjukdom som yppats före den 1 januari 1928, skall bedömas enligt äldre bestämmelser.

I 1 § av förordningen den 18 juni 1909 stadgas, att därest under militärtjänstgöring i fred olycksfall inträffar, så att tjänstgörande värnpliktig, volontär vid hären eller någon, som tillhör flottans eller kustartilleriets stammanskap, varder skadad, eller därest person, som nu nämnts, skadas under tjänstgöring i krig, staten skall utgiva ersättning jämlikt vissa i förordningen stadgade grunder. Dylik ersättning utgives jämväl, om sjukdom med därav följande skada yppas under eller efter slutad militärtjänstgöring och tjänstgöringen skäligen kan antagas hava till sjukdomen bidragit.

Framställning om ersättning skall göras inom viss tid från det för värnpliktig tjänstgöringen upphörde eller från den senare tidpunkt, då skadan yppades.

I en den 4 juni 1938 dagtecknad skrift har Filip Erling Ohlson från Buttle, Gotlands län, hos Kungl. Maj:t anhållit att få komma i åtnjutande av ersättning för sjukdom, som han skulle hava ådragit sig under militärtjänstgöring, utan hinder av att ansökan om dylik ersättning icke gjorts inom därför föreskriven tid.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Ohlson i slutet av mars 1927 inryckt till värnpliktstjänstgöring vid dåvarande Andra livgrenadjärregementet, att han den 14 juni 1927 sjukskrivits för svalgkatarr med åtföljande hörselnedsättning samt att han den 30 juli 1927 befunnits på grund av hörselnedsättning oduglig till krigstjänst och i anledning härav hemförlovats.

Sedan Ohlson i en den 26 januari 1938 till riks försäkringsanstalten inkommen framställning anhållit om ersättning för dövhet, som han ådragit sig under nyssnämnda militärtjänstgöring, förklarade anstalten genom beslut den 22 mars 1938, att, enär framställning om ersättning gjorts först sedan mer än tio år förflutit från det Ohlsons öronsjukdom yppades och han vid sådant förhållande jämlikt bestämmelserna i förordningen den 4 mars 1862 om tioårig preskription och om kallelse å okända borgenärer måste anses hava förlorat sin rätt till talan emot anstalten ifråga om ersättning för ifrågasvarande sjukdom, anstalten funne sig icke kunna upptaga Ohlsons ersättningsanspråk till prövning.

I utlåtande den 7 oktober 1938 över den av Ohlson hos Kungl. Maj:t nu gjorda framställningen har *riks försäkringsanstalten* anfört bland annat följande:

För den händelse Kungl. Maj:t skulle finna skäligt, att Ohlson utan hinder därav, att framställning om ersättning icke gjorts inom föreskriven tid, beredes ersättning jämlikt grunderna för förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, därest hans militärtjänstgöring skäligen kan antagas hava bidragit till den sjukdom, hörselnedsättning, varav han numera enligt införskaffat läkarintyg lider, har riks försäkringsanstalten prövat ärendet i sistnämnda hänseende. Härvid har riks försäkringsanstalten efter inhämtat yttrande från sin över-

läkare, professorn A. Troell, funnit ifrågavarande sjukdom hava ådragits under sådana förhållanden, att ersättning enligt berörda förordning, därest framställning härom gjorts inom därför föreskriven tid, kunde hava tillerkänts sökanden.

Vidare hava *arméförvaltningens civila departement* och *sjukvårdsstyrelse* i utlåtande i ärendet den 1 november 1938 anfört följande:

Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse får i anledning av förevarande framställning såsom sin åsikt uttala, att skälig anledning ej finnes antaga, att sökandens hörselnedsättning föranletts av annan orsak än militärtjänstgöringen.

Vid sådant förhållande och då riksdagen tidigare i liknande fall — skrivele den 10 april 1934, nr 140 — medgivit, att ersättning finge utgå enligt grunderna för 1909 års militärsättningsförordning, oaktat framställning om ersättning gjorts sedan mer än tio år förflutit från det sjukdomen yppades, få arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse, under åberopande av vad riks försäkringsanstalten anfört i sitt den 7 oktober 1938 i ärendet avgivna utlåtande, i underdånighet hemställa, att Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen medgiva, att till sökanden må — utan hinder därav att framställning om ersättning icke blivit gjord inom föreskriven tid — från och med den 1 januari 1939 från bevaringsmanskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill han enligt grunderna för åberopade förordningen kan anses berättigad.

Av den lämnade redogörelsen framgår, att riks försäkringsanstalten funnit, att den öronsjukdom, varav Ohlson enligt läkarintyg lider, ådragits under sådana förhållanden, att ersättning enligt grunderna för förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, kunde hava tillerkänts honom, därest framställning därom gjorts inom därför föreskriven tid, men att anstalten på grund av mellankommen preskription funnit sig icke kunna upptaga en av Ohlson gjord framställning om dylik ersättning till prövning. Emellertid har riksdagen tidigare i vissa fall medgivit, att ersättning enligt grunderna för nyssnämnda förordning finge utgå, oaktat framställning om ersättning gjorts sedan mer än tio år förflutit från det sjukdomen yppades. Med hänsyn härtill och då billighetsskäl tala för att Ohlson må komma i åtnjutande av den ersättning, vartill han varit berättigad, därest framställning därom gjorts inom föreskriven tid, får jag tillstyrka, att sådan ersättning beredes honom. I enlighet med vad arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse föreslagit torde ersättningen böra utgå från och med den 1 januari 1939.

*Departements-
chefen.*

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till Filip Erling Ohlson må — utan hinder därav, att anspråk på ersättning icke framställts inom behörig tid — från och med den 1 januari 1939 från bevaringsmanskapets invalid- och pensionsfond utbetalas den ersättning, vartill han enligt grunderna för förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, kan anses berättigad.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Alf Ewerlöf.